

udstemte den Bestemmelse, om hvis Udgaen jeg havde stillet Forslag, ligesom jeg ogsaa fremdeles maa hævde, at man ved at udstemme denne Bestemmelse Intet vilde præjudicere med Hensyn til Spørgsmaalets Afgjørelse; thi hvis de Herrer have Ret i, at Overgangen til Betaling i Penge nødvendigvis maa medføre Opmaalets Bortfalden, ville de jo ved at gaa til Domstolene kunne naae, hvad de ønske; men jeg har selvfølgelig ikke villet prøve paa nu at faae dette Punkt ændret, og jeg vil heller ikke stemme mod Lovforslagets endelige Bedragelse her, idet jeg antager, at det omhandlede Punkt vil komme til Drøftelse i Landstinget. Det er det Punkt i Lovforslaget, jeg ene har Betænkelighed ved. Det Punkt i § 8 nemlig, hvortil jeg stillede Forslag ved 2den Behandling, idet jeg ønskede, at den deri nævnte Indstrænkning til de første 10 Aar skulde bortfalde, lægger jeg ikke særdeles Vægt paa; thi Følgen af, at man fastholder denne Tidsgrense, maa være den, at Erstatningen bestemmes saa meget højere, eller, som jeg udtrykte mig forrige Gang, den maa tænkes kapitaliseret og derefter divideres med 10 for hvert af de 10 Aar. De to til denne Behandling stillede Indbringingsforslag kan jeg ikke have Noget imod. Det første er en hensigtsmæssig Redaktionsændring, og det andet er kun en overflødig Ændring, idet Ordet „Tiendeeler“ jo er et i Lovgivningen stadig reciperet Udtryk; jeg behøver kun at henvise til Loven om Kirkefjeld af 19de Februar 1861, og jeg kunde nævne utallige andre Love. Ordet „Tiendeeler“ er netop det i Lovgivningen kjendte Udtryk og ogsaa det korrekte Udtryk; men at Ordet Tiendetager ogsaa kan bruges, skal jeg indrømme, og da det iøvrigt er brugt paa flere Steder i Lovforslaget, kan jeg ikke have Noget imod den foreslaaede Redaktionsforandring.

H. Steffensen. Det er kun en kort Bemærkning, jeg vil gjøre med Hensyn til en Yttring fra det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Kimestad) angaaende Betydningen af de af ham under 2den Behandling citerede Spøstereetsdomme. Jeg anser det nemlig ikke for saa aldeles givet, at disse to Spøstereetsdomme ville være afgjørende Præjudicater imod min Opfattelse af dette Spørgsmaal. Raifonnementet i disse to Domme gaar nemlig blot ud paa at afgjøre det Spørgsmaal, om Bestemmelsen i Forordningen af 1698 om Opmaal er ophævet ved Forordningen af 8de Januar 1810 § 35, der ophæver alle de hidtil om Tienden udgangne Love og Anordninger samt de specielle Reskripter derom, for saa vidt som de ikke ved anden Anordning udtrykkelig ere satte ud af Kraft. Dette Spørgsmaal besvare de to Spøstereetsdomme derhen, at Bestemmelsen ikke er ophævet, og deri kan jeg fuldstændig give disse to Spøstereetsdomme Medhold; men det andet Spørgsmaal, som for mig egentlig er Kernen i Sagen, ses ikke at have været procederet for

Spøstereet, nemlig Spørgsmaalet, om Reglerne om Opmaal ikke blot skulle vedblive at bestaa med Hensyn til Fæste og Forpagtning af Tienden, men om man ogsaa kunde udvide Reglen saaledes, at den angik det meget nyere Forhold, nemlig om Afsløsningen af Tienden. Dette Spørgsmaal er ikke besvaret i de to Domme, og derfor anser jeg dem ikke for aldeles afgjørende i saa Henseende.

H. Solm: Det er en mærkelig Skjæbne, som dette lille Lovforslag synes at skulle have, hver Gang det kommer til Forhandling her i Thinget. Den anden Gang, det blev indbragt af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, gik det sin Gang og kom til 3die Behandling, men da standsedes det og vistes tilbage til Udvalget. Og da jeg før hørte det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds, tænkte jeg, det nu skulde gaa Sagen ligesom den Gang, at Forslaget ogsaa nu skulde være standset og henvist til et Udvalg. Det glæder mig imidlertid, at det ærede Medlem ikke har stillet Forslag derom, og jeg tror heller ikke, at den Slutningsrække, hvorpaa det ærede Medlem byggede sine Konklusioner, er ganske rigtig. Det er fuldkommen sandt, at Opmaal, saaledes som vi nu have det efter Forordningen af 1698, er Erstatning for det tidligere Topmaal. Men selv om dette blev affastet i Kjøbmandshandelen, kunde det meget godt beholdes for Tiende og Landgilde. Der er nemlig der en væsentlig Forskjel. I den almindelige Kjøbmandshandel, hvor der er Tale om Kjøb og Salg, kommer Spørgsmaalet om Svind ikke saaledes ind; der regnes Prisen ligefrem efter Bavernes Værdi; men ved Tiende og Landgilde derimod skulde Kornet blive liggende en Stund, og der kunde det altsaa svinde, saa jeg tror nok, at Grunden til, at man har beholdt Opmaal for Tiende og Landgilde, er den, at der netop der var Tale om Svind, hvorimod dette ikke gjorde sig gjældende i andre Forhold. Det skulde ogsaa være mærkeligt, om alle tidligere Forfattere, der have havt med denne Sag at gjøre, skulde have misforstaaet den saa aldeles. Jeg behøver blot at minde om, at Lund i sin Bog: „Om det danske Tiendevæsen“, og at alle Talere under alle de Forhandlinger, der ere førte derom her i Rigsdagen, ere gaaede ud fra, at Opmaal har været Erstatning for Svind. Og dertil kommer, hvad der maa tillægges ikke ringe Vægt, at Begrebet Opmaal paa andre Omraader er kjendt som Erstatning for Svind. Der er saaledes en Plakat af 30te April 1771, hvor der er Tale om Opmaal paa Salt, og der hedder det saaledes: „Med Maalet paa Salt vil efter Forordning af 10de Januar 1698 forholdes, saa at det tændevis med Strøgmaal udmaales; men i Henseende til den hidindtil paa hver Lønde havde Top for Indsindning, maae de Handlende paa det Salt, de her